

ANOTACE

MIKEŠ, P.: *Vývoj státních hranic Československé republiky a České republiky*, vydala Tiskárna Ministerstva vnitra, Praha 2018.

Monografie Pavla Mikeše k vývoji státních hranic vyšla ke stému výročí vzniku republiky jako neprodejná publikace, se kterou se však čtenáři budou moci setkat v některých veřejných knihovnách a ve studovnách právnických fakult Univerzity Karlovy, Masarykovy univerzity, Univerzity Palackého a Západočeské univerzity. To je dobře, protože problematika vzniku a vývoje státních hranic je dosud v literatuře pojednávána spíše v kontextu historickém a politickém. Nyní se zájemcům o problematiku dostávají touto publikací do rukou také informace právní a faktické (část publikace je věnována faktickému vytyčování státních hranic).

Publikace je rozdělena do devíti kapitol, má tři textové přílohy a jednu přílohu obrazovou, autor také uvádí seznam použitých pramenů a literatury. Jako navazující pracovní materiál pak do konce roku 2018 ještě vyjdou dva soubory právních předpisů a mezinárodních smluv souvisejících s problematikou státních hranic.

Úvod a první kapitola věnovaná rozpadu Rakousko-Uherska jsou stručné, uvádějí pouze čtenáře do situace, která existovala před vznikem republiky a vytyčením jejích hranic. Třetí kapitola je již obsáhlá a věnuje se období první republiky (1918-1938), čtvrtá kapitola se věnuje Mnichovu, zániku Versailleského mírového systému a době nesvobody, pátá kapitola se věnuje období 1945-1948, reaktivaci poválečných hranic a hraničním změnám. Šestá kapitola popisuje vývoj státních hranic v socialistickém Československu v letech 1948-1989, následuje kapitola o rozdělení Československa postihující období 1989-1992, osmá kapitola se věnuje vzniku samostatné České republiky jako nového subjektu mezinárodního práva a vzniku jejích hranic, v poslední kapitole jsou pak popsány nové vývojové směry v oblasti správy státních hranic a představeny zamýšlené nové smluvní úpravy na úseku státních hranic. Textové přílohy pak obsahují seznam právních předpisů platných v období první republiky i aktuální přehled právních předpisů a mezinárodních smluv. Obrazová příloha v maximální možné míře čtenářům vizuálně přibližuje jednotlivé části celé publikace.

Autor publikace, JUDr. Pavel Mikeš, se tematice státních hranic věnuje prakticky celý svůj profesní život a svoji profesi má rád. To je při čtení textu okamžitě patrné a přispívá to velkou měrou k čtivosti celého pojednání, i když jde o problematiku navýsost seriózní a (pro někoho) až suchopárnou.

Publikace je vhodná pro všechny zájemce o vznik a vývoj hranic našeho státu. Není ovšem jen hezkou „rekvizitou“ ke stému výročí republiky, jde o svědectví okolností jejího vzniku, které lze směle doporučit i jako výukovou pomůcku.

JUDr. Petra Gronwaldtová Wagnerová

ŠMÍDA, Z.: *Almanach československých státních hranic 1918-1938 (k počtě 100. výročí vzniku ČSR)*, vydal a vytiskl Tribun EU s.r.o., Brno 2018, ISBN 978-80-263-1431-8.

Další z publikací ke státním hranicím, která vzdává poctu sto letům naší republiky, vzešla z pera Zdeňka Šmídy. To, co celé publikaci dominuje, je kapitola pátá, obrazová galerie československých státních hranic čítající 218 stran fotografií dokumentujících zakotvení, vyměřování a náčrty map státních hranic a podobu i úpravu terénů, kterými procházely. Na dobových snímcích jsou neznámá zachycena místa, která mají i v důsledku pohnutého osudu našeho pohraničí dnes zcela jinou podobu. Jsou zdokumentovány i tváře lidí, kteří u fyzického zrodu našich hranic stáli.

Publikace však obsahuje i ucelený text popisující okolnosti vzniku republiky a vytyčení jejích hranic. Po předmluvě autora následuje první kapitola věnující se alokačnímu procesu, jsou zde shrnuty dopady mírové smlouvy Versailleské, Saint- Germainské, Sèvreské i Trianonské a Pařížské konference velvyslanců. Druhá kapitola se věnuje procesu delimitace a demarkace. Velmi zajímavý je popis prací probíhajících při budování hranic, zejména je z dnešního pohledu zajímavé, s jakými pracovními pomůckami dokázali naši předkové hraniční práce zajistit. Následující kapitoly pojednávají časový průběh rozhraničovacích prací a proces přijetí hraničních statutů. Následuje již zmiňovaná obrazová příloha a velmi aktuální kapitola „Státní hranice 100 let poté“ věnovaná informacím dostupným zájemcům na internetu a české pohraniční turistice. V závěru je v přehledné tabulce zachycena časová posloupnost jednání týkajících se vzniku našich státních hranic v pojednaném období a uveden seznam použitých zdrojů.

Publikace osloví všechny zájemce o přírodu a krajinu kolem našich státních hranic, milovníky dobových fotografií i „hledače ztracených časů“.

JUDr. Petra Gronwaldtová Wagnerová

STRAKOŠ, J.: *Zákon o některých přestupcích, Praktický komentář*, Wolters Kluwer, Praha 2018, ISBN 978-80-7598-096-0.

Žlutou řadu praktických komentářů Wolters Kluwer rozšířila v červnu 2018 i publikace Mgr. Ing. Jana Strakoše k zákonu o některých přestupcích.

Publikace je cenná zejména pro úředníky, kteří vedou přestupková řízení. Poctivě a v souvislostech rozebírá jednotlivé skutkové podstaty přestupků podle nového přestupkového zákona. V textu se přitom odráží autorova praktická zkušenost s vedením přestupkových řízení, ale i jeho zkušenost lektorská a koneckonců i zkušenost publikační.

Po krátké předmluvě se autor v úvodu věnuje obecně reformě českého přestupkového práva, která již v době před svou realizací vzbuzovala živé diskuse až emoce. V předmluvě se však autor ukázněně omezuje pouze na genezi nového zákona, na kterou navazuje pojednáním o systematice platné právní úpravy. V závěrečné části úvodní kapitoly se pak autor zaměřuje na výklad správného určení věcné příslušnosti k projednání přestupku, který doplňuje pro ilustraci modelovými příklady.

Ač je osnova „žlutých komentářů“ dána jednotně, troufám si tvrdit, že komentář vyniká podrobností a pečlivostí, se kterou jsou zpracovány poznámky k jednotlivým ustanovením zákona. Kromě rozboru jednotlivých znaků přestupků, jsou uvedeny i korespondující delikty. U pojmů, které nejsou v zákoně o některých přestupcích definovány, je vysvětleno, jak jsou vykládány a proč. U jednotlivých ustanovení pak nechybějí odkazy na související judikaturu. Velký kus práce autor odvedl při vysledování a popisu legislativních přesunů jednotlivých skutkových podstat přestupků, takže čtenář pohodlně nalezne, kde se která skutková podstata po přijetí nového přestupkového zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nachází.

Publikaci lze doporučit všem, kteří se chtějí s vymezením přestupků seznámit opravdu do hloubky.

JUDr. Petra Gronwaldtová Wagnerová